

Yàkòbhò andí bhàruwà Yàrí bhàruwà ò ì nòtù ádròdrò dhu tí dhu

Dhu àla ndì kpanjangba yàrí bhàruwà nandí ale ràrì Yàkòbhò tí kátina ale. Ábhò ale arí dhu ìrè ndì Yàkòbhò ràrì Yèsù t'ádóna nzínzi ò atdí ale (Mrk 6.3). Ka ni'ì Yèrùsàlemà tó kigò ò kànisa ò ádròdrò ale nzínzi ò atdí ale (Kas 1.14; 12.17; 15.13; 21.18; Gàl 2.9).

Ka kárí dhu ìrè, kà randí yàrí bhàruwà mbèmbè ìfo kumì ato údà Yèsù ka kùgù dhu-dzidò rórò. Ndi kàsùmì ò, «ka kapè kavu atdíò Yèsù ná'ù ale rò Yèrùsàlemà tó kigò ò» (Kas 8.1).

Yàkòbhò andí dhu fíyò ní «atdí kumì dóná óyò nà rùgànda-tsù» (1.1). Ungbòta-Ayí ò, ì «atdí kumì dóná óyò nà rùgànda-tsù» tí ka kátina ale ní kóró Pbàisràyéí, yà Pàlèstìnà tó pbìrì ò aróko Pbàyàhúdì mà, ngùkpà pbìrì ònà ì nífàlà-tsí mànà. Pbétù, Ungbòta-Ɔwétá ò, kà-tì ní kóró pbàkrístò, Pbàyàhúdì mà, ìnzì ní Pbàyàhúdì mànà (Gàl 6.16).

Yàkòbhò andí dhu fíyò pbàkrístò nzínzi ò, ábhò ale nyú ni'ì nàkùtále. Atdíthená-tsí nóongónà kasu ònzì ònzònzì Pbàyàhúdì tó inga-abábá ò (5.1-6). I ale-rò ka kávu dhu náabhù abádhí rìfàlà ì yà adzi ò. Ní Yàkòbhò andí dhu abádhí tò, ndínì abádhí-afí nabhù tí ròtsì obi a'uta ò. Káti: ìnzì ka karí idzi dhu ònzì ní ìndrù tò a'uta ràrì iwà óvè a'uta (2.26).

Bhàrùwà-nyìtì ka kóhù tí dhu

- Bhàrùwà-dòkpa (1.1).
- Umvútá-ònzí dhu àkǎ kikò pótsó a'uta ǒ dhu (1.2-12).
- Ìnzí Kàgàwà arí atdí ale mà nábhǔ rònzì nzéere dhu dhu (1.13-18).
- Kàgàwà bhà Ɔte àkǎ kirì, kadè kànò dhu ònzì dhu (1.19-27).
- Ìnzá dhu àkǎ kí'ì ìndrǔ-ǒnga t'óvòta tó ale-afí nà dhu (2.1-13).
- Ìnzí ka karí ídzì dhu ònzì nǐ a'uta ní iwà óvè a'uta dhu (2.14-26).
- Ale-idà-dò àkǎ kodò mběyi dhu (3.1-12).
- Dhu-ǒnga t'óvòta tó obhóná irèta (3.13-18).
- Yà adzi ǒ dhu-tsí nòzè ale ní Kàgàwà rǒ òmvǔ dhu (4.1-5.6).
- Dhu-dzi òndù ka kí dhu mà itsòta mànà (5.7-20).

Yàkòbhò rǐ ìndrǔ nóvì dhu

¹ Yàrí bhàrùwà nàndí fùkù ní ima Yàkòbhò, Kàgàwà bhà, ndirò Ádrùngbǎle Yèsù Krístò bhà ìnɔ-akpà. Ma mòvì nyǐ kóró, yà atdí kumì dóná óyǒ nà rùgànda-tsù tírò nyǐ nyífàlà nyǐ yà adzi ǒ rò*.

Umvútá-ònzí dhu àkǎ kikò pótsó a'uta ǒ dhu (Ɔpt 3.6; 4.7; Zèk 7.19; Mát 7.7-11)

² Àbanǐnzó, nyǐ nyàkǎ nyǒzè yà nyǐ nyí dhèdhèrò umvútá-tidò nábà dhu rǐ'ì dhèdhe tí atdíǒ fùkù.

* **1:1** 1.1 Atdí kumì dóná óyǒ nà rùgànda-tsù tí ka kátina iró ní pbàkrístò, ìmbǎ rǐ'ì Pbàyàhúdí mǎtí ndirò ìnzí ní Pbàyàhúdí mǎtí.

³ Obhó tí, nyí nyàkǎ nyǎni dhu nyí rapé ìko pótsó fùkú a'uta ǒ umvútá-ònzǐ, ní ndi dhu rǎrǐ dhu-dzi t'òndùta tó ǒbi nábhǔ fùkú.

⁴ Dhu àkǎ wà fùkú dhu-dzi t'òndùta rǎtè ndi k pangba, ndíní nyí nyí'í tí àkǎkǎ ale nyú tí, ndirò ìmbǎ ròyá ndi nùbhà ndíní ì onzi tí atdí dhu mà rǐ'ì ale tí.

⁵ Pbéù, dhu apé ì'ì nzínziku ǒ atdí ale mà nótù ndi ìmbǎ ndi'ì dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta nà dhu tí, ní ndi ale àkǎ ndònzì ka Kàgàwà-fó. Ní kà rǎdù kàbhà àbhǔ kà tò. Obhó tí, kǎrǐ dhu ùbhò kóró ale tò, ìnzǐ ndi ndi ìndrǔ-ǒnga òvò rórò, ndirò ìnzǐ ndi ndi ìngyě rórò.

⁶ Ndirò, kǎkǎ ndònzì ka a'uta nà, ìnzǐ afína rǔguru rórò. Obhó tí, afína rǔguru ale, níli ndi yà rèrè dǒ rópili àpùpù rǎbhǔna ràmbe ndàwà dǒ màkùrà tó idha bhéyi.

⁷ Ndi dhu bhéyi ale-tidò nákǎ nzá ndirè nga ndi rǎrǎdù atdí dhu mà nába Ádrùngbǎle Kàgàwà-fó,

⁸ ndi ale-tidò ní pbìndà irèta-ǒnga úndò ndi ale, ndirò ùgèrě tí arí ndùgèrě pbìndà mùtso ǒ ale nídhuní.

Nǎkùtǎle mà ònzitǎle mà nà nàndà dhu

⁹ Nǎkù tí ndi nótù àlě t'ádòná mùkrístò nákǎ ndi'ì dhèdhe nà, Kàgàwà ìdzǐ ndi ǒrú nídhuní.

¹⁰ Ndirò, ònzitǎle tí ndi nótù àlě t'ádòná mùkrístò nákǎ ndi'ì dhèdhe nà, Kàgàwà ifo ndi obvò nídhuní. Obhó tí, ònzitǎle rǎdù ùda akye tí àdhàdhì irí ǒ itsu-opfò náarúda akye tí dhu bhéyi.

¹¹ Adyifò náarí ndìto, ndàdù itsu itdyu, ndi itsu-opfò ràdù 'àwà obvò, fíyó aya ràdù ìku. Ndi

dhu bhěyi tí ní ndi, ònzítále rǎdù àrà òvè yà bìlǐnganà ndì ndarónzina pbìndà kasu úmbè ndì rórò.

¹² Hirò nónzì ale ní, umvúta-dzi òndù arí pbìndà a'uta ǒ ale. Obhó tí, ndi umvútá lè mà ndì ndònzì dhu-dzidǒ, ndi ale abáya yà Kàgàwà akò fìndá làkà ndì nózè ale tò dhòdhódhóngà tó ípiróngà tó mùkàkú.

Ɔnzǐ Kàgàwà arí atdí ale mà nábhǔ rònzì nzéere dhu dhu
(Yòb 29.12-13; Mát 7.21-27; Gàl 6.7-10; 1Pé 2.1-2)

¹³ Nzéere dhu-atdyú òho rí ndòzì ale nákǎ nzá ndàtì: Kàgàwà rǎrǐ ndi ndì nàbhǔ ndònzì nzéere dhu. Obhó tí, Kàgàwà arí nzǐ nzéere dhu ònzì. Ndirò, kǎrí nzǐ atdí ale mà nábhǔ rònzì nzéere dhu.

¹⁴ Ɔngbàtí ìlì ndì ale mà nábhǔ arí rònzì nzéere dhu dhu ní, yà ndi ale nyú rǐ atdyúna òho ndònzì nzéere dhu. Ndi nzéere dhu náarí kìdha, ndàdù òtsìnà.

¹⁵ Ní, ndi nzéere dhu-atdyú òho ka kí dhu náapé ndisě, náaródhina dhu ní nzérenga. Ndirò, nzérenga náapé òtro, náaródhina dhu ní òve.

¹⁶ Yà atdíǒ ma mózè nyǐ rò àbanǐnzó, nyǐ nyàkǎ nzá nyǎbhǔ nyǐ kǎtrǎ nyǐ!

¹⁷ Àlě rǒ arí ndònzì ídzì dhu kóró, àlě arí àbàna àkǎkǎ atdíǒ kóró perè-tidò mànà náaríwu òrù-akpà ò rò. Ɔ dhu náaríwu yà òrù-akpà-nyì rǒ arí inga nǎwù kóró dhu nanzì Àba Kàgàwà bhà rò. Ndi Kàgàwà ní ìnzǐ arí ndùwǔ, ndirò ìnzǐ arí ndùgèrě ndùbhà nyǐ ìnò ǒ i dhu-tsí bhěyi ale.

18 Ndì nyé ndì ndòzè ka dhu bhěyi, kǐbho ípìrǒnga-owútá àlě tò, pbìndà obhóngá tó Ɖte-otù ǒ, ndíní àlě koko tí wemberè tó ngari ǒ yà ndì ndanzì kóró dhu-tsí nzínzì ǒ.

Kàgàwà bhà Ɖte àkǎ kirì, kadù kùnò dhu ònzi dhu
(Yùw 3.27)

19 Yà atdíǒ ma mózè nyí rò àbanǐnzó, nyìrè yàrí Ɖte: ìngbàtí ìlì ndì ale mà nákǎ ndì'ì isó rádù dhu ìrì ale tí, ìnzí rádù Ɖte òrì isó tí ale tí, ndirò ìnzí arákǒ akye ale tí.

20 Obhó tí, akye arákǒ ale náarí nzí obhónánga tó dhu ònzi Kàgàwà-ònzí.

21 Wò dhu-okú dò rò ní ndì, nyí nyàkǎ nyǎwà òtǒtí dhu kóró itse nyukutsì rò, fùkú nzére mǔtso, yà isé tí arí ndisè nyukutsì màná. Nyí nyàkǎ nyǎkò yà nyukutsì ka kózò Ɖte yorowà ǒ. Ndì Ɖte ní yà nyǐgu rádù Ɖte.

22 Nyí nyàkǎ nzá nyí'ì bǐya nǐ tí arí Kàgàwà bhà Ɖte ìrì ale tí, pbétù nyí nyàkǎ nyí'ì ndì Ɖte ùnò dhu ònzi arí ale tí, ìnzí dhu í'ì tí nyí nyí nyǔtrǎ nyí-tírò dhu tí.

23 Obhó tí, fíndà ka kúnona Kàgàwà bhà Ɖte kèlě ìrì arí, ìnzí ndì ndí ndì Ɖte ùnò dhu ònzi rórò ale, nílì ndì yà ndì ka kadhìná nyìna-wòyǒ àndà rí ndítírò kiyó ǒ ale bhěyi.

24 Nyìna-wòyǒ ndì ndàndà ndàdù àrà dhu-dzidǒ, kà rádù àdzo ányìrǒ rò tí nyìna-wòyǒ ì'ìnà tí dhu rǒ rò.

25 Pbétù, atdyúna nyé nà arí Kàgàwà bhà uyátá-ònga àndà ndíní ndì nduni tí ale náso Kàgàwà rádù kà rǒnzina kóró dhu ǒ. Ndì uyátá

ní àkǎkǎ atdíđǒ ɥyátá, ndirò ìndrǔ àbhu rí rífú Kàgàwà inzà ka kùtu ndì ùtǔ tí rórò ɥyátá. Kàkǎ ndàpǎ ndì ndì ɥyátá t'ífuta rǒ, ndàrà kùnò dhu ònzì rǒ mběyi ndìtò. Kàkǎ nzà ndàrà kìrì rǒ ìrì tí, ràdù àdzo òna nǎ rò.

²⁶ Ndi ale apé ndòzè àkǎkǎ dhu bhěyi ndì ndarí Kàgàwà ùlě dhu tí, pbétù ìnzì ndàdù tsuna òdò, ní ndi ale ní ndìtìrò rí ndùtrá, ndirò kǎrì Kàgàwà ùlě nǎ ɥlétá ní kòkórò dhu.

²⁷ Aba Kàgàwà ràdù òzùnà àkǎkǎ dhu bhěyi ndirò ìmbǎ afátá na arí ndùlě dhu tí ale ní, yà ìzǔ-nzo mà abvo-ayí mànà dzùnà ònzi arí fiyó àpbe ǒ, ndàdù ndòdò kà-nyìkpó ǒ ótì yà adzi ǒ kóró dhu rǒ rò ale.

2

Inzá dhu àkǎ kǐ'ì ìndrǔ-ǒnga t'òvòta tó ale-afí nà dhu

(Law 19.15; Zàb 82.1-4)

¹ Àbanǎnzó, àdhàdhì yà nyí nyá'ù ilèta nà àkǎ àlě tó Ádrùngbǎle Yěsù Krístò dhu bhěyi, nyí nyàkǎ nzà nyí'ì ìndrǔ-ǒnga t'òvòta tó ale-afí nà.

² Atdí ófò ní yàrí: Nyìrè pé dhu, ònzi tó atdí ale, yà ɔrò tó petè mà ìdzì mùdzarù mànà nùfǒ ròná rìtsù wà nyí nyùndu nyí òná idza ò, wò dhu-dzidǒ, ndì núfa mberù-fì nùfǒ ròná nǎkùtále ràdù ìtsù átò ányì-dza.

³ Ní, nyí nyárí ifuta àbhǔ atdíđǒ wò mběyi ndì nùfǒ ale tò, nyìtè àyàya ngari fìndà nyàti: «Ádǐ iró yà ìdzì ngari ǒ.» Pbetù, nyí nyaràdù àtìnà wò nǎkùtále nǎ: «Inyi! Ídè ɥrò, ndirò ngǎtsi nǎ, ádǐ iró obvò màtí, yà pfǒdu ma màli ró.»

4 Ní, wò dhu ìtè tí nzá dhu nyí rarí indrű-önga òvò, ndirò ndi dhu bhěyi nyí nyónzina dhu ۆ, nyűnda arí dhu rarí fùkú nzére irèta?

5 Yà atdíđ ma mózè nyí rò àbanñzó, nyìri dhu! Kàgàwà náavò tí nzá năkùtále yà adzi ۆ, ndínñ okoya tí ònzítále tí a'uta ۆ, 'àdù òko yà ndi nózè ale tò Kàgàwà akò fíndá làká Idzi-kàmă tí?

6 Pbétù nyí, nyí nyárí năkùtále-itsi ònzi, nyădù àmbe ònzítále ifu đđ! Ní tí obhó i ònzítále i rùkú arávu, 'àdù àmbe nyöbhù đđ dhùwanì ۆ?

7 Ndirò, tí obhó abádhí i yà pbàkrístò tí ka karí nyűnzi nñ dùkú arí'ì idzi ۆvo nñ arí dhu ۆno nzére?

8 Ilíă Andítá rí dhu ۆvo ndàti: «Nyí nyàkă nyoze ۆdhinü àdhàdhì nyi nyú nyi nyóze nyi nyi-tírò dhu bhěyi*.» Wòrí ní ndi ۆrù-akpà ۆ Idzi tó Ʋyátá. Ní, nyí nyapé ndi Ʋyátá ifű, ní nyí nyònzì wà idzi dhu.

9 Pbétù, nyí nyapé dhu ònzi indrű-önga t'óvòta nà, ní nyí nyònzì wà nzérenga Ʋyátá nyí nyùkò dhu-okú dò rò. Ní ndi Ʋyátá rădù anya ۆtdì dùkú.

10 Obhó tí, ndi ale apé kóró Ʋyátá ifű, pbétù ndàdù atdí Ʋyátá kèlě nùkò i Ʋyátá nzínzi ۆ, ní ndi ale ۆkò wà kóró Ʋyátá.

11 Obhó tí, Kàgàwà rătina: «Dhu àkă nzá nyonzi mănynòni.» Ní kàti wà átò: «Dhu àkă nzá nyohò abvo.» Nírò, dhu apé ì'ì inzá nyi nyònzì mănynòni dhu tí, pbétù nyadù abvo òhò, ní nyi nyùkò wà Ʋyátá.

12 Nírò, nyí nyàkă nyöwù òte rő, nyădù dhu ònzi àdhàdhì ànyăya Kàgàwà ۆnoya ale bhěyi.

* 2:8 2.8 Law 19.18

Ndi anya kũnoya ròfò ndì yà ìndrũ àbhũ rí rìfũ ndì inzà ka kùtũ ndì ùtũ tí rórò uyátá nónzì ka dhu bhěyi.

¹³ Obhó tí, izũ àbà arí ngũkpà ale dǒ ale rĩ nǚ àdù ànyǎna ùnɔ Kàgàwà rĩ dhu-ɔdò ònzì. Pbétù, Kàgàwà náabáya nǚ izũ yà ìnzì arí izũ àbà ngũkpà ale dǒ ale dǒ.

A'uta mà kàsǎna màrà
(Yòb 31.16-22; Gàl 5.6; Èbr 11.17,19,31)

¹⁴ Àbanǎnzó, atdí ale rĩ'ì ìnè ndàti: «Ma má'ù wà Kàgàwà,» pbétù, ìnzì ndàdù ndì a'uta ìtè pbìndà ídzì dhu ònzì ndì ndì ìndrũ tò dhu-otù ǒ. Ní ndì dhu tó mǔgàsù ní àdhu? A'uta tí àdù ndì ale ìgu ìgũ wòrí ǒfò ǒ?

¹⁵ Nyirè pé dhu atdí adòkũ mà, ndirò ngǎtsi nǚ, atdí awèkũ mà rǎrǎ'ì mbǎ mùdzarù nà, ndirò ngǎtsi nǚ, kà rǎrǎ'ì mbǎ bilínganà ndì ndóngo ònyùnà ònyù nà.

¹⁶ Ní, atdí nzínzìkũ ǒ ale apé àdù àtìnà kà nǚ: «Àrà mběyi, óvɔ kàzũ, nyadù dhu ònyù nyalè nǚ,» pbétù ìnzì ndàdù ka dzùnà nónzì atdí dhu nǚ màtí, ní ndì dhu tó mǔgàsù nádù ì'ì àdhu?

¹⁷ Ní a'uta tò, kà rĩ'ì ndì dhu bhěyi tí átò. A'uta kèlě nà ka kí'ì vǎna dǒ rò, ìnzì kadù àmbe ídzì dhu ònzì dǒ ìndrũ tò dhu ní iwà óvè atdídǒ a'uta nà ka kí'ì dhu.

¹⁸ Pbétù, ìndrũ rĩ'ì ìnè ndàti: «Ínyi, nyi nyí'ì a'uta nà, ndirò ima, ma márí ídzì dhu ònzì ìndrũ tò.» Ní, ma mádù dhu àdu kà tò, matì: «Ítè pé yà ìnzì nyi nyarí ídzì dhu ònzì nǚ ìndrũ tò pbùkù a'uta idù. Ní ima, ma mí dhu ìtè indù yà ma

maróznina ìndrŭ tò ídzì dhu-otù ǒ, ìnè ma ràrǐ'ì a'uta nà.»

¹⁹ Nyi nyá'ù tí nzá dhu, Kàgàwà rarí'ì atdí tí? Ní wòrí ní ídzì dhu! Pbétù, nyi nyàkǎ nyuni dhu pfòmvo nyú mà rá'ù wà ka átò, ngbóya ràdù àmbe ìvǐ nyú ìvi dǒ odo nǐ.

²⁰ Inyi ní mùdhómà! Nyi nyòzè tí wà nyuni dhu ìnzǐ ka kí Kàgàwà ózè ídzì dhu ònzi rórò ka kí'ì a'uta nà dhu ràrǐ kòkórò dhu?

²¹ Kàgàwà azù tí nzá àlě t'ábhunà Àbràhamù obhónángatále tí, yà kǐdyi idhùnà Ìsakà ndàbhù ràyi màzàbahù dǒ, ndínǐ ndùbì tí perè tí Kàgàwà tò dhu-okú dò rò?

²² Nírò, nyǐ nyàla wà dhu kàbhà a'uta mà ranzì kasu atdíkpá kǎnzì ídzì dhu mànà. Ndirò, ndi kǎnzì ídzì dhu abhù kàbhà a'uta rǐ'ì àkǎkǎ a'uta tí.

²³ Ndi dhu bhěyi ní ndi, yà Andítá rǒvona dhu náadù àkǎ. Ndi Andítá rǎtina: «Àbràhamù náa'u Kàgàwà, Kàgàwà ràdù ndòzù obhónángatále tí*.» Ndirò, Kàgàwà adù kànzi pbìndà olo tí.

²⁴ Nírò, nyǐ nyàla wà dhu Kàgàwà rarí ìndrŭ òzù obhónángatále tí ndi ndózè ídzì dhu ònzi ndi ale rǐ dhu-otù ǒ, ìnzǐ ní ndi ale bhà a'uta-otù ǒ tí.

²⁵ Ndi dhu i'ì ndi dhu bhěyi tí átò Ràhabà tí kátina mùnyòni-àyi tò. Kàgàwà azù ka obhónángatále tí yà kǎnzì ídzì dhu ndàkò abhábhò pbì idzá, ndàdù àbhùnà ròtsè vurò otu ònǎ dhu-okú dò rò*.

* 2:23 2.23 Opt 15.6 * 2:25 2.25 Yàk 2.1-24

²⁶ Obhó tí, àdhàdhì yà ìmbă ale-ihè rǐ'ì ònà ale-ngbò narí iwà óvè ale-ngbò dhu bhěyi, yà ìnzì ka karí ídzi dhu ònzi nǐ ìndrǔ tò a'uta ní iwà óvè a'uta.

3

Ale-idà-dò àkă kòdò mběyi dhu

(Mbà 10.10; Mát 12.33-37; 13.3; Ròm 3.13-14)

¹ Àbanǐnzó, nyǐ nyàkă nzá nyǐ'ì ibí rò kànìsà ǒ màlímó tí. Obhó tí, nyǐ nyúni wà dhu mběyi nyú, mã màlímó tírò, Kàgàwà rúnɔya ànyàka òrù nà atdíǒ ròsè ngăkpà ale dònă òtėka-okú dò rò.

² Àlě'ì kóró, àlě karí dhu ẹfă abho nyú àlě-òtě ǒ. Ìnzì arí dhu àfă òtėna ǒ ale ní ndi àkăkă ale tí ka kádù ǒzùnà ale. Ndirò ndi ale ní ìnè rǐ'ì ndòdò kóró ngbóna ìnzì ròtsù nzérenga ò ale.

³ Kídyi pé m̀hàgù tó ǒfò. Àlě kapé s̀ma-dyǐ-ngba ̀sò imbi nǐ kà-tsù rǔ ndínǐ àlě kòzè dhu nɔnzi tí, ní ndi dhu arí kóró kà-ngbùlǔ nábhǔ àlě r̀ndà átò. ⁴ Nyàndà pé idha dǒ arúbhi bàtò átò. Ndi bàtò rǐ ìmbă ì'ì ìnè ádr̀ngbă màtí, ̀pili r̀pili ̀obi nyú nà awe r̀dù àmbe idzinà dǒ, ní kà-rǔ ka kòsò idha-tsi ákě itsu-afă-ngba kèlě r̀dù kàbhũ ̀ndana rí ale r̀rà d̀na atdya rǔ r̀rà ndi ndòzè ì.

⁵ Ní ndi dhu bhěyi tí, ale-idà ní ale-ngbò rǔ ákě dhú-ngba nyú, pbétù, k̀radù ndòyò ndi ndònzì ádr̀drǔ dhu nyú-okú dò rò.

Nyàndà pé, ákě k̀zú-ngba r̀dù ádr̀ngbă irí-yà-ba nyú nóbì!

⁶ Ndirò, dhu rǐ'ì ndi dhu bhěyi tí yà àlě-idà-dò r̀r̀na ɔte tò. Ndi ɔte rǐ'ì ìnè ndùbì nga àdhàdhì

kàzụ arí nga ùbì dhu bhěyi. Obhó tí, àlě-idà-dò rí'ì inè ndònzì kóró nzére dhu-tidò ròsè àlě-ngbò rǒ ngǔkpà ngarí-nzo dònǎ. Ní àlě-idà-dò rǒrìna nzére οτε náarírà pfòmvo Sítanì bhà rò, ndirò kǎrì àlě tó ípìrǒnga ìnzǎ.

⁷ Ìndrǔ rí'ì inè ndivǔ kóró ìzǎ-tidò ròngò dhu ònzì ndì ndòzè dhu bhěyi. Obhó tí kǎrì irí ǒ ìzǎ-tidò mà, àrè-tidò mà, òya dǒ arí 'àdha ìzǎ-tidò mà, ndirò idha ǒ aróko ìzǎ-tidò mà nà kóró nívǔ ìvǔ.

⁸ Pbé-tù, idàna ìvu rádù atdí ale mà rí'ì mbǎ. Obhó tí, ale-idà ní ìnzǐ arí ndìngyě nzére dhu t'únòta nǐ dhu, ndirò àlè tí àlè ìndrǔ òhò rádù itsu nǐ dhu.

⁹ Àlě-idà nǐ àlě karí Àdrùngbǎle àlě t'Ábanà Kàgàwà nílè, ndirò àlě-idà nǐ tí, àlě karádù yà wòyǒna nyú rǒ kǎbhòlò ale nófù.

¹⁰ Asota tó οτε mà ofúngá tó οτε mà nà náarúvò atdí ale-li'ò rò tí. Àbanǐnzó, wòrì dhu àkǎnà nzá ndì'ì wò dhu bhěyi.

¹¹ Òvǒvù idha mà, ìnzá óvù idha mà nà tí àdù ùvò ùvò atdí idha-bhu ò rò tí? Ìnzǐ akekpá màtí!

¹² Àbanǐnzó, mùtinì-kpǒ ì'ǒ arí itsu tí àdù mìzèyìtunì-kpǒ ì'ò ì'ǒ? Ndirò ngǎtsi nǐ vǐnyò-kpa tí àdù mùtinì-kpǒ ì'ò ì'ǒ? Ìnzǐ akekpá màtí! Ndi dhu bhěyi tí, ìnzá óvù idha náaráhù ònà rò idha-dòtì ní rǐ nǐ àdù òvǒvù idha nípfo.

Dhu àkǎ kǐ'ì òrù-akpà ò rò írà dhu-ǒnga t'óvòta tó irèta nà dhu

(Róm 14.19; 1Kò 3.3; Èfè 4.1-3; Fìl 2.3; 1Pé 3.4)

¹³ Dhu-ǒnga t'óvòta tó irèta mà, ìnga t'únita mà nà nà arí'ì atdí ale mà tí'ì inè nzínzìkù ǒ?

Ndi ale-tidò ní'ì rò, dhu àkă kà rìtè ndi dhu-ǒnga t'òvòta tó pbìndà irèta pbìndà ídzi mètso mà, pbìndà ìyònga mànà-otù ǒ.

¹⁴ Pbétù, nyí nyapé ì'ì atdíǒ ógyè adha tó afíkù nà, ndirò anya tó afíkù nà nzínzìkù ǒ, ní nyí nyàkă nzá nyǐdzǐ nyí, nyǒzù nyí dhu-ǒnga t'òvòta núnì ale tí. Ndi dhu bhéyi nyí nyí dhu ònzi dhu rǎdù nyǎbhù nyí'ì tìtòtále tí.

¹⁵ Wòrí dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta-tidò ní nǒ òrù-akpà ò rò ìrà irèta-tidò, pbétù ka ní yà adzi ǒ irèta-tidò. Ka ní ìndrù tó ófò tó irèta, ndirò ka ní nzéere-alafí bhà ófò tó irèta.

¹⁶ Obhó tí, adha tó ale-afí mà anya tó ale-afí mànà rǐ'ì ró rǎdù ì'ì dhu ní pbàdzangà tí ka kí dhu ònzi dhu mà, kóró nzéere dhu-tidò mànà.

¹⁷ Pbétù, òrù-akpà ò rò ìrà dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta-tidò nà arí'ì ale ní dóna-kpa ò rò Kàgàwà-nyìkpó ǒ ìlǎ ale. Ndi ale ní màrùngà ìbho arí ìndrù nzínzi ǒ ale, ìyònga t'ále, ndirò, ngǔkpà ale rǎnɔna dhu nózè ndìfù ale. Ndi ale ní àlè tí àlè izù àbà ka kí ìndrù dǒ nǐ ale-afí mà, ídzi dhu ònzi ka kí abádhí tò nǐ ale-afí mànà nǐ ale. Ndirò ka ní ìnzǐ arí ìndrù-ǒnga òvò, ìnzǐ ndàdù ìndrù ùtra ale.

¹⁸ Ì aróko atdíkpá mànà ale àbhǔ arí ròkò màrùngà ǒ ale, náarózòna dhu ní màrùngà. Ní itse tí abádhí arádù ògùnà dhu ní obhónánga tó dhu ònzi ì ale rǐ dhu.

4

*Inzá dhu àkă kozè yà adzi ǒ dhu-tsí dhu
(Law 19.16; Zàb 66.18; Luk 18.13-14; 1Tì 2.8;
1Yù 2.15-17)*

¹ Yà nzínzìkù ǒ arí'ì angburuta mà anya màna náarúvò àdhà rò? Abádhí náatí nzí ùvò yà nyí nyí atdyúya òho dhu-tsí, yà nyukutsinã rò arí anya ònzi nzínziya ǒ ò rò?

² Nyí nyarí dhu-atdyú òho nyábà, pbétù ìnzí nyádù i dhu nábà. Nyí nyarí'ì adha tó ale-afí na nyádù nyápà nyòkyè abvo, pbétù ìnzí nyádù atdí dhu mà nábà. Nyí nyarí anya ònzi nzínzìkù ǒ, nyádù àmbe àngburu dǒ. Nyí nyarí nzí nyí nyí atdyúna òho dhu àbà, ìnzí nyí nyarí ndi dhu ònzi Kàgàwà-fó dhu-okú dò rò.

³ Dhu nyí nyònzì Kàgàwà-fó rò, nyí nyarí nzí àdù ndi dhu àbà, nzére nyí nyarí ndi dhu ònzi dhu-okú dò rò. Kà-tì ní, nyí nyarí dhu ònzi ndíní nyí nyabá tí idhèku iká rí nyí-tírò nzére dhu kèlè.

⁴ Nyí, nyí ní ìnzí arí 'òdo Kàgàwà tò ale! Nyí nyúni tí nzá dhu, yà adzi ǒ dhu-tsí òzè ka kí dhu ràrì Kàgàwà òndrò ka kí dhu? Nírò, yà adzi ǒ dhu-tsí ná'u rí ndòzè ale ní iwà ndi nùgèrè nditírò ndòngò Kàgàwà rǒ òmvù tí ale.

⁵ Nyí nyirè tí nga kòkòrò Ìlìlǎ Andítá rarátina: Kàgàwà ózè dhu ràrì àlě rùbho àlě fíndà tí atdíró, yà àlě-nyutsi ongó tí àdi ndi ndili pbìndà Ìlìlǎ-Alafí-okú dò rò*?

⁶ Kàgàwà arí ìbhona àlě tò ní ádrùngbǎ ídzìnga nyú. Ndi dhu okú dò rò nga ní ndi Ìlìlǎ Andítá arátina: «Kàgàwà arí ndúgye yà 'idzi arí itírò ale nà, pbétù kárádù pbìndà ídzìnga itè yorowà nà aróko ale tò*.»

⁷ Nírò, nyí nyákǎ nyírì Kàgàwà-tsu dhu. Ndirò,

* 4:5 4.5 Író rí'ì dhu ka kidyì òyà rò ní Tòr 4.24 mà 3pt 6.3 màna.

* 4:6 4.6 Mbà 3.34

nyĩ nyàkǎ nyǒdì pfòku Pfòmvo-ònzǐ, ní kà rǎdù òku tí òku tsùkú rò.

⁸ Nyĩ nyàkǎ nyǐngò Kàgàwà-ti'ò, ní kà rǎdù ìngo tikù ò. Nyĩ nzéréngatálě, yà fíyó irèta-ònga úndò ndì ale tíró, nyĩ nyàkǎ nyũ'ò ɔtsúku mà afíku mànà rìlǎ!

⁹ Nyĩ nyàkǎ nyũni nyĩ nyí'ì òná fùkú nzéréngakú dò rò àpè! Nyĩ nyàkǎ nyòkò izùku ǒ, nyǎdù òko nyìku-dha ǒ! Fùkú ugbótá nákǎ ndùgèrè ndì ndòngò ɔdzi tí, fùkú dhèdhe rǎdù ndùgèrè ndòngò izu tí!

¹⁰ Nyĩ nyàkǎ nyĩfo nyĩ nyĩ-tíró obvò Ádrùngbǎle Kàgàwà-ònzǐ, ní kà rǎdù nyǐdzi ɔrú.

Inzá dhu àkǎ katì ale t'ódhìnà nzére ale tí dhu (Mbà 27.1; Luk 12.16-20)

¹¹ Àbanǐnzó, nyĩ nyàkǎ nzá nyǒtè nzére nyĩ nǐ nzínzìku ǒ. Ɔdhìnà nǐ róte nzére ale, ndirò ngǎtsi nǐ ɔdhìnà àti rí nzére ale tí ale, nótè wà nzére yà àzè dǒ róte uyátá nǐ, ndirò kàti wà ndi uyátá nzére uyátá tí*. Ní ndi dhu bhèyi nyi nyònzì dhu rò, inyi ní nǐ uyátá ifũ arí ale, pbétù inyi ní ndi uyátá àti arí nzére uyátá tí ale.

¹² Kàgàwà kèlě atdíró ní ndi Uyátá idì arí ale, ndirò ka atdíró ní ndi ìndrù àti rǎdù ídzì ale tí ndirò nzére ale tí. Ndirò ka kèlě atdíró ní ndi ìndrù igu rǎdù, ndirò ìndrù òhò rǎdù ale. Nírò inyi, yà ɔdhìnù àti nyi nyarí nzére ale tí rò, nyi nyarí nyozù àdhi tí?

Inzá dhu àkǎ kidzǐ ale ale-tíró ka kòzè konzì dhu ùdhě ka kí rò dhu

* 4:11 4.11 2.8

13 Nyìri yà ma múnɔna dhu kòmbí, nyí yà nyí nyarátina: «Indo, ndirò ngátsi nǐ tsútsǎ, mǎ mowuna atdí kigò ò. Ní mǎ móko ányì ràrà àhu atdí ato nyú tí. Mǎ mí mùtùruzì ònzi, mǎdù màgòwè† àbà ònà rò.»

14 Nyí, nyí nyùni nzá ìngbà dhu bhěyi màtí fùkú ípìrǒnga ní'ina tsútsǎ dhu! Obhó tí, nyí nyí'ì àdhàdhì òtò rótò idha-ihè bhěyi, yà ákě kàsùmì kèlě tí arí ndàlǎ, ndàdù àwǐ ale-nyìkpó ò rò.

15 Nyí nyàkànà nyàti: «Ádrùngbǎle òzè ka nǐ, mǎ mí'ina ìnè ípìrǒrò nga nà. Ní mǎ mɔnzina yàrí dhu, mǎdù ndǎgà-tsí nónzi.»

16 Pbétù, nyí nyáróko nyǎmbe nyǐdzi dǒ ìdzǐ tí, nyí nyòzè nyǒnzi dhu ùdhě nyí nyí rò. Ní kóró kòrí ìdzítá-tidò ní nzére.

17 Nyí nyàkǎ nyùni dhu ní, ìdzìnga t'ónzita núni ale rapé nzi ndi ìdzìnga ònzi, ní ndi ale rònzi wà nzérenga.

5

Ònzítále-nyìkpó itdyǔ ka kí dhu

(Yǒb 20.5; Àmɔ 5.11-12; Màl 3.5)

1 Nyí ònzítálě, nyìri yà ma múnɔna kòmbí fùkù dhu! Nyí nyàkǎ nyǒdzi, nyǎmbe nyǔhu dǒ izu nǐ, dükù rìrà àpbè-okú dǒ rò.

2 Fùkú ongyéngá nómò wà, ndirò rùkú màdzarù kereze nónyù wà.

3 Fùkú ɔrò mà fùkú fùrangà mànà kéngezé ònyù wà. Ndi kéngezé ní ndi nyí nɔbhuya,

† 4:13 4.13 Màgòwè ní mùtùruzì ka kònzi rò arí ndisě dhu ka kòdzi róná dhu-bvù dǒ dhu.

wò nyí nyarí kóró dhu-tsí-tsù ùndũ fùkù tí rò. Nyí nyúndu i ongyéngá-tsù kòkórò. Ní àdhàdhì kéngézé mà kàzɛ mànà náarí dhu ìnzá dhu bhěyi, Kàgàwà níitdìya ànyǎkɛ obi nyé nà yà adzi ǒ kóró dhu-tsù rí ndòdì nínaganí.

⁴ Kòñí, nyí nyúvò nyí ìnzí nyũbho yà fùkú onzi-bvu-abábá ǒ kasɛ nónzì kasutále tó mùkìmbà. Ní, abádhí rí 'ùhù dhu mà, abádhí rùkú dhu mànà nàrà wà òtsi yà kóró dhu dō arí'ì ádrùngbǎnga tó obi nà Ádrùngbǎle Kàgàwà-bì ò!

⁵ Yà adzi ǒ, nyí nyávu nyǒngò òko ònzì ǒ, ndirò nyí nyábhu yà adzi ǒ dhèdhe ràtdũ afíkɛ. Nyí nyóngù nyí, nyũyo ìnzá nyí nyèni Kàgàwà rotdíya òtdì ànyǎkɛ atdíku dhu rórò, àdhàdhì yà ìnzá ùni ì àze ka kí atdíku dhu rórò róko ìzǎ bhěyi.

⁶ Nyí nyábhu obhónánga ònzì arí ale-ànyǎ kitdì, nyǎdù àbhunà kòkyè. I ale í'ì mbǎ nyí mànà ì í àgò nǐ obi nà.

*Dhu àkǎ kondù dhu-dzi ràrà àhu Ádrùngbǎle
Yēsù rǐngo dhu ò dhu*

(Màt 5.33-37; Èbr 6.12; 10.35-37; Yàk 1.12)

⁷ Nírò àbanǐnzó, nyí nyàkǎ nyǒndù dhu-dzi, ràrà àhu Ádrùngbǎle Yēsù rǐngo dhu ò. Nyàndà pé ìngbà dhu bhěyi màtí inga òbhì rí ale náarí inga ǒ dhu náaraya ò'ò dhu òdò dhu. Ndi dhu ò'ò dhu ràdù ì'ì ádrùngbǎ mùgàsù tí kà tò. Kà rí dhu-dzi òndù ràrà àhu wemberè tó igye mà, kà ríku dòná rò igye mànà nóowuya ìkǒ dhu ò.

⁸ Ní nyí mà átò, nyòndù dhu-dzi nyǎbhu afíkù rì'ì ɔbi nà, Ádrùngbǎle Yèsù ríngò dhu rí'ì íkyèrò dhu-okú dò rò.

⁹ Àbanǎnzó, nyí nyàkǎ nzá nyǎmbe nyǎhu dǒ nyí nǐ nzínzíkù ǒ, akye Ádrùngbǎle Yèsù arana ànyǎkù ìtdì nǐ. Nyàndà pé, kònnì kìdè wà tsàtsùnnǎ ànyǎkù ndì nditdì tí!

¹⁰ Àbanǎnzó, nyìrè pé kǎkà Ádrùngbǎle Kàgàwà-ɔvò rǒ owúnà dhu ɔvò rǒ ìndrù tò pbànábí náanzì dhu. Abádhí andù dhu-dzi àpbè ǒ. Ní, nyí nyàkǎ nyòdyì abádhí tó ǒfò.

¹¹ Àlě kárí i ale ànzi hirò nónzì ale tí, abádhí andù dhu-dzi dhu-okú dò rò. Nyí nyìrì wà Yǒbù tí kátina ale andù àpbè-dzi tí dhu tó màkǔrù. Ndirò nyí nyìrì wà ìngbà dhu bhěyi màtí Ádrùngbǎle Kàgàwà adù àrà dhu ɔnzì kà tò olùnǎ rò dhu. Obhó tí, ndi Ádrùngbǎle ní àlè tí àlè izu tó afína mà, ídzìngà mànà nǐ ale.

¹² Pbétù àbanǎnzó, ádrùngbǎ dhu tí nyí nyàkǎ nzá nyòtsò dhu ɔrù-akpà-ɔvò rǒ màtí, yà adzi-ɔvò rǒ màtí, ndirò ìngbàtí ìli ndì dhu t'ótsòta tó ngǎtsi ǒfò ǒ màtí. Obhó dhu tí rí'ì dhu nǎkǎ nyǎtì obhó dhu tí. Ndirò, ìnzì ní obhó dhu tí rí'ì dhu nǎkǎ nyǎtì ìnzì ní obhó dhu tí, akye Kàgàwà arana ànyǎkù ìtdì nǐ.

Andi nà ale dǒ dhu àkǎ kitsò ale dhu

¹³ Àpbè ǒ rí'ì atdí ale mà t'í'ì ìnè nzínzíkù ǒ? Ndi ale àkǎ ndìtsò ndì Kàgàwà rǒ. Ndirò ngǎtsi nǐ, dhèdhe ǒ rí'ì atdí ale mà t'í'ì ìnè nzínzíkù ǒ? Ndi ale àkǎ ndùyù ifata tó adyi.

14 Andi nà rí'ì atdí ale mà tí ì'ì inè nzínzíkù ǒ? Ndi ale àkǎ ndúnzì kànìsà ǒ pbàkùrǔ, ndíní adù tí 'ìtsò dóná, 'adù ndùtri akye nǎ Ádrùngbǎle Yēsù-òvò rǒ.

15 Abádhí ìtsò ì a'uta nyú nà dhu rǎdù ndi ale nábhù rògù, ndi Ádrùngbǎle rǎdù kà dzùnà ònzì rìvà ndì tdítǒ. Ndirò, dhu apé ì'ì ndi ale ónzì nzérenga dhu tí, ní Ádrùngbǎle rǎdù ndi nzérenga núbà ùbà kà tò.

16 Nirò, nyí nyàkǎ nyǒwù fùkù nzérenga òvò rǒ kprangba fùkù nzínzíkù ǒ, nyǎdù òwu nyítsò rǒ dùkù, ndíní nyí nyadù tí ùgù. Obhónángatále bhà ìtsòta náarí kasù ònzi ádrùngbǎ òbi nyú nà.

17 Nabí Èliyà ní'ì àlě'i bhěyi ale kělě. Ní, kǎtsò ndì atdyúna nyú nà ìnzì igye nííkó tí. Ní, igye agyè nzá yà adzi ǒ, ràrà àhù ìbhù ato dóná azà àbǐ nà tí.

18 Wò dhu-dzidǒ, kǎdù ndìtsò tdítǒ. Ní, igye adù ìkǒ òrù-akpà ò rò, yà adzi rǎdù ònyù ì'ò.

Àwǎwǐ ndàrà itse obhónga rǒ rò ale nádǔ ka kǐ obhónga tó otu ò dhu

19 Àbanǐnzó, atdí nzínzíkù ǒ ale rí'ì inè ndàwǐ, ndàrà itse obhónga rǒ rò, ngǎtsi ale rǎdù kàbhù ràdu ndì obhónga tó otu ò.

20 Ní nyí nyàkǎ nyǎni dhu, wò ndi nzérengatále dzùnà nònzì ràdu ndì awítá tó otu ò rò ale, rìgǔ wà ndi ale bhà ípìrǒnga òve ǒ rò, ndirò Kàgàwà rùbà wà ndi ale bhà ábhǒ nzérenga-íyà.

Ungbòta-Ɔwátá Tó Bhǔkù

Ndrǔna: Ungbòta-Ɔwátá Tó Bhǔkù New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndrǔna (Ngit)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

abb6c630-aaf1-5647-8172-605215e8fe12